

יבנה

קמה
עמית,
דה,
—
צמדו
גשכה
רומה,
פשר

סה מדי, גדולה מדי. היא ממלאה את ה-
אולם, והיא תמלא את העולם.
אמת זו מביימת את עצמה. אי הבמאי, אי
הסופר, שיתיימר להביע אמת זו בדראמטיות
מוזעזת יותר מאשר אדולף אייכמן עצמו?
★ ★ ★
הוא מדבר — וכמלים הפשטני
יות, המגומגמות, של איש פרוזאי
זה מצטיירת כבהירות גמורה דמוי-
תה של תקופה.

בכי עצור, הקשבה, חרדה, עצימת עיניים-הגובה של עתונאית

זדה העוקבת באולם אחר חרוגים הדברים בעזרת הטרנזיסטור

זכה למעמד רם זה — ובזאת רצה להשיג
רוץ. על כן זימן בואנוה את המנהלים
הכלליים של משרד-הממשלה, אדונים בור-
גניים שבחדאי שנאו ותעבו את ההרפתקן
הבלתי-נעים.
ואם היתה זאת חוויה להיידריך, הרי ל-
אייכמן הקטן על אחת כמה וכמה. "בפעם
הראשונה בחיי נוכחתי בפגישה בדרג כה
גבוהה", הוא מודה. עדין מתנגנת בהודעתו
זו הגאווה על כך שהוא, אדולף אייכמן
הקטן מליני, שעוד עשר שנים לפני כן
היה טוראי ביוזירה של ה.ס.ס., הוזמן ל-
מקום כזה. הוא זכה לכך הודות להשמדת
היהודים — השמדה שהפכה לנושא הקארי-
יירה הפקידותית שלו.
אך התנהלו הדיונים על השמדתם של
מיליונים? "זה התנהל בשקט רב, בידידות
רבה, בנימוס וברוח טובה. לא נאמרו מילים
רבות. זה גם לא נמשך זמן רב. המשרתים
הגישו כוסית של קוניאק, ואז נגמר ה-
עניין."

את ההזמנה פעמיים, כי כמה מן האדונים
היו עסוקים מדי במועד הראשון, ולא יכלו
להופיע.
בשביל מה כונסה החגיגה? אייכמן, ה-
פקיד הקטן שדאג למשלוח ההזמנות ו-
שטיפק למארח את הסטאטיסטיקות הדרו-
שות לתיכנון הפעולה, ידע את הסיבה ה-
אבותית, ככל פקיד המכבד את חולשות
מנהליו. "היידריך רצה להשוויק!" קבע ב-
פשיטת. ("לסגור לעצמו" תירגמו המתרג-
מים. למורת-רוחו של אב בית-המשפט).
היידריך — הדמות האינדיבידואלית ביותר של
הרייך השלישי, גבר יפה-תואר, פיקח, חנפן,
סאדיסט, אולי הומוריסטטואלי, על כל פנים
פושע מועד, היוצר האמיתי של הגסטאפו,
אשר גם היטלר חשש בפניו ועל כן דאג
להפקיד עליו את הימלר המוגבל והזעיר-
בורגני. להיידריך זה ניתנה הסמכות לתת
פקודות לשרים ולמנהלי משרד-הממשלה,
לפקידים העולים עליו בדרגה, בכל הנוגע
להשמדת היהודים. הודות להשמדת-היהודים

ועידת ואנוה. החגיגה בה הוחלט רשמית
לרכז את כל כוחותיו של הרייך השלישי
כדי להביא כלייה על מיליוני יצורים חיים.
ועידה שאולי אין לה אחות ודוגמה בהיס-
טוריה האנושית כולה.
איך היה מחזאי גאוני מתאר מעמד איום
זה? באילו צבעים קודרים היה משתניש?
אילו אפקטים מחרידים היה במאי-קולנוע
מפעיל כדי להנחיל לצופיו את תחושת
הגורליות של הפגישה, בה נחתם פסק-דין
מחת של מיליוני גברים, נשים וטף, ברחבי
היבשת, שחיו באותו רגע ולא ידעו כי
הנה נחרץ גורלם?
שום תיאור כזה לא יוכל להתחרות עם
האמת הפרוזאית, הפשוטה עד להחריד,
כפי שהיא תוארה עליידי אייכמן עצמו.
כעזירה ואנוה, פרבר של ברלין, היה ל-
מיפקדת ה.ס.ס. בית-מרגוע. למקום יפה זה,
על גדות אגם נחמד ורוגע, הוזמנו המנהלים
הכלליים של משרד-הממשלה — הבורה של
גברים כבדים ועבי-כרס. היה צורך לשלוח